

Obtožnica in začetek postopka proti Josephu Konyju na Mednarodnem kazenskem sodišču

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 21. oktobra 2008 o vložitvi obtožnice in začetku postopka proti Josephu Konyju pred Mednarodnim kazenskim sodiščem

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, zlasti njegovega člena 86, in začetka veljavnosti statuta 1. julija 2002,
- ob upoštevanju dejstva, da je dne 14. junija 2002 Uganda ratificirala Rimski statut,
- ob upoštevanju dejstva, da se je leta 2003 ugandski predsednik Yoweri Museveni obrnil na Mednarodno kazensko sodišče v zvezi z Gospodovo odporniško vojsko (LRA), kar je bil prvi primer od ustanovitve Mednarodnega kazenskega sodišča, da se je država pogodbenica obrnila na to sodišče,
- ob upoštevanju sklepa tožilca Mednarodnega kazenskega sodišča z dne 29. julija 2004, da začne preiskavo o razmerah v severni Ugandi,
- ob upoštevanju naloga za prijetje Josepha Konyja, ki ga je Mednarodno kazensko sodišče izdalo dne 8. julija 2005 in dopolnilo dne 27. septembra 2005 (Št. ICC-02/04-01/05-53.),
- ob upoštevanju Sporazuma o partnerstvu med članicami skupine afriških, karibskih in pacifiških držav (AKP) na eni strani ter Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami na drugi, podpisanega v Cotonouju dne 23. junija 2000¹, kakor je bil spremenjen s Sporazumom o spremembi partnerskega sporazuma, podpisanim v Luksemburgu dne 25. junija 2005² ("Sporazum iz Cotonouja"), zlasti njegovega člena 8 o političnem dialogu in člena 11(6) o spodbujanju krepitve miru in mednarodne pravičnosti,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2002/494/PNZ z dne 13. junija 2002 o vzpostavitvi evropske mreže kontaktnih točk v zvezi z osebami, odgovornimi za genocid, hudodelstva zoper človečnost in vojna hudodelstva³ in svojega stališča z dne 9. aprila 2002 o evropski mreži kontaktnih točk⁴,
- ob upoštevanju Sklepa Sveta 2003/335/PNZ z dne 8. maja 2003 o preiskavi in sodnem pregonu genocida, hudodelstev zoper človečnost in vojnih zločinov⁵ in svojega stališča z dne 17. decembra 2002 o pregonu vojnih zločinov in zločinov zoper človečnost⁶,
- ob upoštevanju Skupnega stališča Sveta 2003/444/SZVP z dne 16. junija 2003 o

¹ UL L 317, 15.12.2000, str. 3.

² UL L 209, 11.8.2005, str. 27.

³ UL L 167, 26.6.2002, str. 1.

⁴ UL C 127 E, 29.5.2003, str. 130.

⁵ UL L 118, 14.5.2003, str. 12.

⁶ UL C 31 E, 5.2.2004, str. 83.

Mednarodnem kazenskem sodišču¹ in akcijskega načrta Sveta o zasledovanju tega skupnega stališča,

- ob upoštevanju Sporazuma o sodelovanju in pomoči med Mednarodnim kazenskim sodiščem in EU, podpisanim dne 10. aprila 2006, ki je začel veljati dne 1. maja 2006²,
 - ob upoštevanju dodatnega poročila generalnega sekretarja ZN o otrocih in oboroženem spopadu v Ugandi z dne 23. junija 2008,
 - ob upoštevanju smernic EU o človekovih pravicah o otrocih v oboroženih spopadih,
 - ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij, zlasti resolucij z dne 22. maja 2008 o Sudanu in Mednarodnem kazenskem sodišču³, z dne 3. julija 2003 o kršenju človekovih pravic v severni Ugandi⁴ in z dne 6. julija 2000 o ugrabitvi otrok s strani Gospodove odporiške vojske (Lord's Resistance Army (LRA))⁵,
 - ob upoštevanju sklepa *Office of Foreign Assets Control (OFAC)* ministrstva za finance Združenih držav Amerike z dne 28. avgusta 2008, v katerem se izreka nove sankcije zoper Josepha Konyja z njegovo uvrstitvijo na črni seznam (tako imenovano "*Specially Designated Nationals List*"),
 - ob upoštevanju izmenjave mnenj o Mednarodnem kazenskem sodišču v Odboru za razvoj Evropskega parlamenta dne 15. septembra 2008,
 - ob upoštevanju člena 91 in člena 90 svojega Poslovnika,
- A. ker je v juliju 2005 Mednarodno kazensko sodišče izdalo nalog za prijetje Josepha Konyja, predsednika in poveljnika LRA, zaradi 33 točk domnevnih zločinov zoper človečnost in vojnih zločinov, ki je bil dopolnjen septembra 2005; ker so bili nalogi za prijetje izdani tudi zoper druge najvišje poveljnike LRA, med katerimi so Vincent Otti, Okot Odhiambo in Domic Ongwen,
- B. ker se med 33 točkami kazenske obtožnice zoper Josepha Konyja 12 točk nanaša na vojne zločine in zločine zoper človečnost, vključno z umori, posilstvi, zaslužnjevanjem ter nečloveškimi dejanji povzročanja hudih telesnih poškodb in bolečin, 21 točk pa na vojne zločine, vključno z umori, krutim ravnanjem s civilnim prebivalstvom, napadom, namerno uperjenim proti civilnemu prebivalstvu, plenjenjem, vključno z napeljevanjem k posilstvu in prisilnim novačenjem otrok,
- C. ker se LRA v regiji že od leta 1986 domnevno bojuje proti vladi Ugande,
- D. ker se od leta 1986 v severni Ugandi odvijajo siloviti oboroženi upori, običajno v imenu LRA,
- E. ker sta avgustu 2006 vlada Ugande in LRA podpisali dogovor o prekinitvi sovražnosti,

¹ UL L 150, 18.6.2003, str. 67.

² UL L 115, 28.4.2006, str. 50.

³ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0238.

⁴ UL C 74 E, 24.3.2004, str. 879.

⁵ UL C 121, 24.4.2001, str. 401.

- F. ker je bilo v letu 2005 na višku nasilja v severni Ugandi razseljenih približno 1,6 milijona ljudi, ki so živeli v notranjih taboriščih, na desetine tisoče otrok pa je moralo zaradi varnosti vsako noč spati v mestnih središčih; ker kljub temu, da bi se od leta 2006 polovica notranje razseljenega prebivalstva lahko vrnila na svoje domove ali v njihovo bližino, ostajajo razmere kritične za veliko število notranje razseljenih oseb, ki se ne želijo vrniti na domove, dokler ne bo sklenjen dokončni mirovni sporazum,
- G. ker so pogubne posledice tega spopada, zaradi katerega je bilo ugrabljenih več kot dvajset tisoč otrok in je povzročil veliko človeškega trpljenja, zlasti med civilnim prebivalstvom, kakor tudi očitna kršenja človekovih pravic, veliko razseljevanje prebivalstva ter zlom družbenih in gospodarskih struktur, razlog za globoko zaskrbljenost; ker je ugrabitev otrok in njihovo izkoriščanje kot sužnje za spolne namene ali vojake vojni zločin in zločin proti človečnosti,
- H. ker je samo v letu 2008 LRA domnevno izvedla 200 do 300 ugrabitev v Srednjeafriški republiki, južnem Sudanu in Demokratični republiki Kongo ter tako na enak nasilen način prizadela novo generacijo žrtev,
- I. ker je v juliju 2008 LRA v Nabangi napadla Sudansko osvobodilno vojsko in pri tem ubila 22 njenih vojakov,
- J. ker se Joseph Kony že večkrat ni pojavil v Jubi in še vedno zavrača podpis dokončnega mirovnega sporazuma, dokler skupina za skupno zvezo ne bo našla rešitve za naloge za prijetje Mednarodnega kazenskega sodišča in nekaj drugih vprašanj v okviru sporazuma; ker je pogajanja o dokončnem mirovnem sporazumu vodil posebni odposlanec generalnega sekretarja ZN za območja, ki jih zaseda LRA, nekdanji predsednik Mozambika Joaquim Chissano,
- K. ker je Joseph Kony uporabil premor v času mirovnega procesa za ponovno sestavo in organiziranje svojih enot LRA v Demokratični republiki Kongo,
- L. ker države pogodbenice niso bile sposobne prijeti Konyje in drugih poveljnikov LRA, LRA sedaj krepi svoje vrste na račun ugrabitev,
- M. ker je v septembru 2008 glede na podatke UNICEF LRA v mestih Kiliwa in Duru v Demokratični republiki Kongo domnevno ugrabila 90 kongoških šolarjev in napadla mnogo drugih krajev ter tako na tem območju povzročila veliko razseljevanje,
- N. ker ima Mednarodno kazensko sodišče odločilno vlogo pri preprečevanju in omejevanju velikih kaznivih dejanj, ki spadajo v njegovo pristojnost, ter je temeljno sredstvo za spodbujanje spoštovanja mednarodnega humanitarnega prava in človekovih pravic, kar prispeva k svobodi, varnosti, pravičnosti in pravni državi ter k ohranjanju miru in krepitvi mednarodne varnosti,
- O. ker spadajo v pristojnost Mednarodnega kazenskega sodišča najhujša kazniva dejanja, ki zadevajo mednarodno skupnost, zlasti genocidi, zločini proti človečnosti in vojni zločini, storjeni po 1. juliju 2002,
- P. ker imajo države pogodbenice po Rimskem statutu same dolžnost, da preganjajo take zločine na podlagi svojih nacionalnih pristojnosti ter da podprejo posredovanje Mednarodnega kazenskega sodišča, ko države ne morejo izpolniti svojih dolžnosti,

- Q. ker so vse države članice EU, razen Češke republike, ratificirale Rimski statut,
- R. ker so se v skladu z zgoraj navedenim sporazumom o sodelovanju med EU in Mednarodnim kazenskim sodiščem, da se olajša obveznost sodelovanja in pomoči, pogodbenice sporazumele, da se vzpostavijo ustrezni redni stiki med Mednarodnim kazenskim sodiščem in kontaktno točko Evropskega parlamenta za sodišče,
- S. ker bi se morala EU in njene države članice močno truditi, da čim večje število držav sodeluje v Mednarodnem kazenskem sodišču, ter stalno imeti v mislih ta cilj med pogajanjmi (dvostranskimi ali večstranskimi) in v političnem dialogu s tretjimi državami in regionalnimi organizacijami,
- T. ker bi bilo treba Mednarodnemu kazenskemu sodišču nameniti pozornost pri zunanjih odnosih EU, ratifikacija in izvajanje Rimskega statuta pa bi morala biti vključena v pogovore o človekovih pravicah in politični dialog (zlasti na srečanjih na vrhu in srečanjih na visoki ravni) s tretjimi državami, vključno z razvojnim sodelovanjem, kot je v okviru Sporazuma iz Cotonouja,
1. poziva vlado Ugande in vlade sosednjih držav, zlasti Demokratične republike Kongo, naj popolnoma sodelujejo z Mednarodnim kazenskim sodiščem pri njegovih preiskavah in pregonu; zlasti poziva k takojšnjemu sodelovanju za prijetje in predajo Josepha Konyja in drugih oseb, obtoženih s strani Mednarodnega kazenskega sodišča;
 2. globoko obžaluje zadržanost pri prizadevanjih za spodbujanje prijetja Josepha Konyja in drugih oseb, obtoženih s strani Mednarodnega kazenskega sodišča; ponovno opozarja vlado Ugande, da je kot pogodbenica Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča dolžna v celoti sodelovati s sodiščem;
 3. ugotavlja, da Rimski statut predvideva, da ko so osebe enkrat predane Mednarodnemu kazenskemu sodišču, vlada Ugande lahko zahteva, da se zadeva vrne na ugandska sodišča, če Mednarodno kazensko sodišče meni, da so ugandska sodišča sposobna in voljna resnično raziskati in kazensko preganjati osumljence LRA, na katere se nanašajo nalogi za prijetje;
 4. poziva ugandsko vlado, naj z LRA ne sklene nikakršnega sporazuma, ki bi obšel mednarodno pravo;
 5. poziva države članice EU, Afriške unije ter zlasti sosednje države Ugande, da dosledno pristopijo k izvajanju nalogov za prijetje;
 6. zahteva brezpogojno in takojšnjo izpustitev vseh oseb, ki jih je ugrabila LRA, zlasti otrok, ki lahko postanejo sužnji za spolne namene ali so prisiljeni se bojevati za LRA;
 7. poziva mednarodno skupnost, naj opravi raziskave o domnevnih nedavnih zlorabah LRA v Srednjeafriški republiki, Demokratični republiki Kongo in južnem Sudanu ter naj poroča o neobjavljenih raziskavah ZN in njihovih izsledkih o zlorabah v Srednjeafriški republiki;
 8. poziva vlade na tem področju, misijo ZN v Demokratični republiki Kongo (MONUC) ter druge mednarodne opazovalce v mirovnih pogovorih, naj prek povečanega nadzora regionalnih meja sledijo premikom LRA in s tem seznanijo javnost ter naj nadzorujejo in prepovejo pretok orožja in drugo preskrbo LRA; poziva k razvijanju učinkovitih načrtov za izvajanje nalogov za prijetje Mednarodnega kazenskega sodišča s sočasnim zmanjšanjem

tveganja za življenja civilistov, brez čezmerne uporabe sile, vključno z uporabo MONUC;

9. poziva države članice EU, zlasti tiste, ki so bile vključene v mirovni proces v Ugandi in Jubi, naj se uskladijo z regionalnimi vladami, s sekretariatom ZN ter mirovnimi silami, da bi se izvršili nalogi za prijetje Mednarodnega kazenskega sodišča za vodje LRA;
10. opozarja na dejstvo, da je pravica skupni cilj EU in Afriške unije;
11. opozarja, da so se po Rimskem statutu države pogodbenice same zavezale, da prekinejo z nekaznovanjem največjih kaznivih dejanj, ki zadevajo mednarodno skupnost, ter da prispevajo k preprečevanju takšnih dejanj; močno verjame, da Mednarodno kazensko sodišče in *ad hoc* sodišča prispevajo k procesu sprave in miru;
12. izraža zaskrbljenost zaradi pomanjkanja dejanskih prizadevanj, da bi se preprečilo, da bi mednarodna pomoč prišla v roke LRA ter tako omogočila Josephu Konyju ponovno oboroževanje; zahteva, da se prekine oskrbovalna mreža LRA; poziva vlado Sudana, naj preneha financirati in nuditi vojaško podporo LRA;
13. poziva EU in mednarodne donatorje, naj podprejo razorožitev, demobilizacijo in reintegracijo nekdanjih vojakov LRA, povratek razseljenih ljudi ter odškodnino za žrtve;
14. pozdravlja tesne in redne stike med visokimi uradniki Mednarodnega kazenskega sodišča in EU; ugotavlja, da EU močno podpira sodelovanje pri Rimskem statutu in njegovo izvajanje; poudarja, da ima vodstvo EU bistven pomen pri krepitvi mandata Mednarodnega kazenskega sodišča;
15. močno verjame, da na dolgi rok Mednarodno kazensko sodišče prispeva k preprečevanju novih grozot; poudarja, da neuspeh pri aretaciji Josepha Konyja prispeva k nadaljevanju grozot in zlorabi človekovih pravic; poudarja, da ne more priti do miru in sprave brez pravice za žrtve;
16. priporoča, naj skupna parlamentarna skupščina AKP-EU pazljivo spremlja razmere v severni Ugandi ter kršenje človekovih pravic s strani LRA;
17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, posebnemu predstavniku EU za območje Velikih jezer, posebnemu predstavniku EU za Afriško unijo, vladi Ugande, vladam držav članic EU in članic Varnostnega sveta ZN, institucijam Afriške unije ter tožilcu Mednarodnega kazenskega sodišča.